

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie I./2019
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 757/2017
populárny názov	Poučovacia povinnosť dovolacieho súdu
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	13.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	<p>V oblasti práva na prístupu k súdu spolutvoriaceho koncept spravodlivého procesu je dôležité nielen to, aby pravidlá týkajúce sa mimo iných aj možnosti podať opravné prostriedky boli formulované jasne, ale aby boli tiež dané na vedomie účastníkom konania čo najexplicitnejším spôsobom, a to tak, aby ich mohli využiť v súlade so zákonom.</p> <p>Dovolací súd je pri posudzovaní splnenia podmienky povinného procesného zastúpenia advokátom povinný vziať do úvahy špecifické okolnosti prípadu, akými môžu byť limitované informačné možnosti sťažovateľa obmedzeného na osobnej slobode (pobyt vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody). Ak by aj najvyšší súd nebol toho názoru, že je potrebné sťažovateľa poučiť tak, aby sa mu dôsledne zaručila ochrana jeho práva na prístup k súdu, je jeho povinnosťou sa so žiadosťou sťažovateľa podrobnejšie vysporiadať v odôvodnení rozhodnutia. Je úlohou najvyššieho súdu zhostiť sa ochrany práv sťažovateľa, hoc aj prostredníctvom okresného súdu, u ktorého bolo dovolanie sťažovateľa podané, a to aktuálnym poučením o spôsobe splnenia podmienky povinného právneho zastúpenia, teda poskytnutím informácie o možnosti obrátiť sa so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta pre účely zastupovania v dovolacom konaní na Centrum právnej pomoci alebo aspoň náležite odôvodniť, prečo k takémuto kroku nebolo pristúpené.</p>
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol účastníkom konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých, v rámci ktorého okresný súd rozsudkom rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ako aj o ďalších súvisiacich právach a povinnostiach. O podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd tak, že prvostupňové rozhodnutie sčasti potvrdil a sčasti zmenil vlastnou úpravou, pričom súčasne sťažovateľa okrem iného poučil, že v prípade podania dovolania musí byť dovolateľ v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, kde táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP. Sťažovateľ napadol

	<p>druhostupňové rozhodnutie dovolaním, ktoré podal na okresnom súde 12. decembra 2016 a v ktorom okrem svojej laickej argumentácie týkajúcej sa podaného dovolania uviedol, že žiada o ustanovenie advokáta z dôvodu nemajetnosti. Dovolanie sťažovateľa, ktorým napadol druhostupňový rozsudok, bolo odmietnuté namietaným uznesením najvyššieho súdu pre nedostatok povinného zastúpenia advokátom. V namietanom uznesení najvyšší súd svoj postup zdôvodnil tak, že súd prvej inštancie neprihliada na vady dovolania, ak bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní. Podľa najvyššieho súdu v takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Pokiaľ ide o povinné právne zastúpenie ako prekážku prístupu k súdu, v zásade štrasburská judikatúra akceptuje, že vnútroštátne procesné predpisy vyžadujú povinné právne zastúpenie účastníka konania advokátom v konaniach pred najvyššími súdnymi inštaniami (rozhodnutie ESLP vo veci Kröhnert proti Českej republike z 9. 10. 2001, č. 60224/00). Ústavný súd súčasne pripomína relevantnú judikatúru ESLP a jej závery, podľa ktorých právo na prístup k súdu musí byť účinné a musí byť zaručené nielen právne, ale za určitých okolností tiež fakticky. A preto, pokiaľ účastník konania musí byť kvalifikovane právne zastúpený, resp. účinné uplatnenie opravného prostriedku si vyžaduje povinné právne zastúpenie a účastník konania nemá prostriedky na jeho zaplatenie, musí mu byť poskytnutá bezplatná právna pomoc (obdobne pozri rozhodnutie ESLP vo veci Airey proti Írsku z 9. 10. 1979, č. 6289/73). V nadväznosti na to, v okolnostiach uplatňovania práva na bezplatnú právnu pomoc odkazuje ústavný súd na judikatúru ESLP o poučovacej povinnosti súdu, kde ESLP vo všeobecnej rovine akcentoval, že v oblasti práva na prístup k súdu spolutvoriaceho konceptu spravodlivého procesu je dôležité nielen to, aby pravidlá týkajúce sa mimo iných aj možnosti podať opravné prostriedky boli formulované jasne, ale aby boli tiež dané na vedomie účastníkom konania čo najexplicitnejším spôsobom, a to tak, aby ich mohli využiť v súlade so zákonom (rozhodnutie ESLP vo veci Faniel proti Belgicku z 1. 3. 2011, č. 11892/08).</p> <p>Manudukačnú povinnosť súdu zakotvovalo ustanovenie už neúčinného procesného kódexu, a síce ustanovenie § 30 zákona č. 90/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), podľa ktorého účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí. Táto čiastková úprava, ktorá konvenuje zmienenej štrasburskej judikatúre o povinnosti explicitného spôsobu poučovania o podmienkach uplatňovania opravných prostriedkov (predchádzajúci bod odôvodnenia tohto nálezu), má v súčasnosti ekvivalent aj v platnom a účinnom CSP, konkrétne v ustanovení § 160 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.</p> <p>Ako vyplýva zo zistení ústavného súdu, sťažovateľ náležite poučený druhostupňovým súdom o povinnosti právneho zastúpenia v dovolacom konaní vzal túto informáciu na vedomie, avšak so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta dôvodiac svojou nemajetnosťou sa neobrátil na kompetentný subjekt, teda na Centrum právnej pomoci, ale na samotný všeobecný súd. Za takýchto okolností, tiež s prihliadnutím na skutočnosť, že boli informačné možnosti sťažovateľa limitované obmedzením jeho osobnej slobody (pobyt vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody), bolo úlohou najvyššieho súdu reagovať na aktuálnu situáciu explicitnejším spôsobom. Ak by aj najvyšší súd nebol toho názoru, že je potrebné sťažovateľa poučiť tak, aby sa mu dôsledne zaručila ochrana jeho práva na prístup k súdu, bolo jeho povinnosťou sa so žiadosťou sťažovateľa podrobnejšie vysporiadať v odôvodnení rozhodnutia.</p> <p>V nadväznosti na predchádzajúce uvedené závery ústavný súd uzatvára, že bolo úlohou najvyššieho súdu zhostiť sa ochrany práv sťažovateľa, hoc aj prostredníctvom okresného súdu, u ktorého bolo dovolanie sťažovateľa podané, a to aktuálnym poučením o spôsobe splnenia podmienky povinného právneho</p>

	<p>zastúpenia, teda poskytnutím informácie o možnosti obrátiť sa so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta pre účely zastupovania v dovolacom konaní na Centrum právnej pomoci alebo aspoň náležite odôvodniť, prečo k takémuto kroku nebolo pristúpené.</p> <p>Spôsob uplatnenia právomoci najvyššieho súdu, ktorý nepostupoval pri posúdení dovolania sťažovateľa, konkrétne pri posúdení jeho žiadosti o ustanovenie advokáta s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci, celkom dôsledne, hodnotí ústavný súd ako nezlučiteľný so sťažovateľovým základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právom na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto dospel ústavný súd k záveru o porušení označených práv sťažovateľa namietaným postupom a namietaným uznesením najvyššieho súdu, tak ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.</p> <p>Ústavný súd pri rozhodovaní otázky priznania finančného zadosťučinenia aplikoval zásadu spravodlivosti, zohľadnil konkrétne okolnosti prípadu a zároveň sa riadil úvahou, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou. Vyslovenie porušenia garantovaných práv sťažovateľa namietaným postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu, zrušenie namietaného uznesenia a vrátenie veci sťažovateľa na nové prejednanie predstavujú podľa názoru ústavného súdu vo svojom súhrne dostatočné zavŕšenie poskytnutej ochrany. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažovateľovi požadované primerané finančné zadosťučinenie nepriznal.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 8/2017 a jeho uznesením z 24. mája 2017 porušené boli. 2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 8/2017 z 24. mája 2017 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. 3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy právneho zastúpenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. 4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Európsky súd pre ľudské práva: Bulena v. Česká republika z 20. 4. 2004</p> <p>Ashingdane v. Spojené kráľovstvo z 28. 5. 1985</p> <p>Kröhnert v. Česká republika z 9. 10. 2001</p> <p>Airey v. Írsko z 9. 10. 1979</p> <p>Faniel v. Belgicko z 1. 3. 2011</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>advokát, advokácia-zastúpenie advokátom</p>

	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces výklad (interpretácia)-formalistický poučenie, poučovacia povinnosť-poučovacia povinnosť súdu advokát, advokácia-právna pomoc práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu dovolanie-dovolacie konanie
--	---

spisová značka	III. ÚS 265/2018
populárny názov	Zrušenie trestného rozkazu
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	04.12.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Ak nastane procesná situácia, v ktorej bol oprávnenou osobou v lehote podaný proti trestnému rozkazu odpor a zo strany súdu bolo avizované nariadenie hlavného pojednávania, avšak ešte nedošlo k zrušeniu odporu v zmysle § 355 ods. 10 Trestného poriadku, nereflektovanie nedokončeného procesu rušenia prv vydaného trestného rozkazu a následné vydanie ďalšieho trestného rozkazu nie je možné ospravedlniť zmenou konajúceho zákonného samosudcu.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka trestným oznámením iniciovala trestné stíhanie obvineného, ktorého následne okresný súd trestným rozkazom z 22. októbra 2015 uznal vinným zo spáchania prečinu podvodu, za čo ho odsúdil na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov a uložil mu povinnosť nahradiť sťažovateľke ako poškodenej škodu vo výške 5 500 eur.</p> <p>Proti trestnému rozkazu podal obvinený odpor, ktorý okresný súd uznesením odmietol ako oneskorene podaný. Následne po podaní opravného prostriedku proti tomuto uzneseniu okresný súd 5. apríla 2016 zrušil uznesenie o odmietnutí odporu a zároveň avizoval, že bude nariadené hlavné pojednávanie.</p> <p>Medzičasom došlo dvakrát k zmene rozvrhu práce a tým aj k zmene zákonného sudcu. Následne okresný súd vydal 15. augusta 2017 nový trestný rozkaz, ktorým obvineného opätovne uznal vinným zo spáchania prečinu podvodu, avšak na rozdiel od trestného rozkazu vydaného 22. októbra 2015 upustil podľa § 44 Trestného zákona od uloženia mu súhrnného trestu, a to vzhľadom na trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Martin z 20. novembra 2013 v trvaní dvoch rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 5 rokov, ktorý pokladal na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Sťažovateľku okresný súd odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.</p>
z odôvodnenia	<p>Podľa § 353 ods. 8 Trestného poriadku trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.</p> <p>Podľa § 354 ods. 2 Trestného poriadku trestný rozkaz sa doručuje... poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody; ak má poškodený... splnomocnenca, doručí sa trestný rozkaz len... splnomocnencovi poškodeného....</p> <p>Podľa § 355 ods. 1 Trestného poriadku obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému</p>

rozkazu odpor...

Podľa § 355 ods. 3 Trestného poriadku ak proti trestnému rozkazu podala oprávnená osoba podľa odseku 1 v lehote odpor, samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie;... Inak sa trestný rozkaz stane právoplatným a vykonateľným podľa § 356.

Podľa § 355 ods. 8 Trestného poriadku obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, poškodený, zúčastnená osoba, ako aj prokurátor sa môžu výslovným vyhlásením vzdať práva podať odpor a okrem poškodeného môžu výslovným vyhlásením vziať podaný odpor späť, a to až dotedy, kým prokurátor neprednesie na hlavnom pojednávaní obžalobu; po tomto vyhlásení už nemôžu odpor podať...

Podľa § 355 ods. 10 Trestného poriadku ak bol odpor podaný v lehote a nebol vzatý späť podľa odseku 8, trestný rozkaz sa prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní ruší. Ak na hlavnom pojednávaní súd postupuje podľa § 255 ods. 3 a prokurátor neprednesie obžalobu, trestný rozkaz sa ruší vyhlásením uznesenia o vrátení veci prokurátorovi na postup podľa § 232 a § 233 alebo vyhlásením rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste.

Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že postupom okresného súdu nastala v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 66/2015 procesná situácia, keď v jednom a tom istom trestnom spise (konaní) existujú vedľa seba dva trestné rozkazy, i keď právne účinky mal nadobudnúť iba jeden – neskorší. Z citovaného ustanovenia § 355 ods. 10 Trestného poriadku totiž okrem iného vyplýva, že k zrušeniu trestného rozkazu po podaní odporu dochádza až prednesením obžaloby na nariadenom hlavnom pojednávaní. Proti trestnému rozkazu z 22. októbra 2015 bol oprávnenou osobou (obvineným) a v zákonnej lehote podaný odpor, čo bolo dôvodom oznámenia okresného súdu (jeho samosudcu) niektorým stranám konania, že vo veci bude nariadené hlavné pojednávanie, k realizácii ktorého ale nedošlo, a teda nedošlo ani k predneseniu obžaloby na hlavnom pojednávaní, preto v zmysle označeného ustanovenia Trestného poriadku nedošlo ani k završeniu zákonom predpokladaného procesu zrušenia rozhodnutia z 22. októbra 2015.

Za takéhoto stavu konania samosudkyňa vydala 15. augusta 2017 ďalší trestný rozkaz s vyznačením nadobudnutia jeho právoplatnosti 29. augusta 2017, ktorý vo vzťahu k sťažovateľke ako poškodenej v trestnom konaní obsahoval iný výrok o náhrade škody ako výrok o tej istej otázke uvedený v trestnom rozkaze z 22. októbra 2015 a ktorý sťažovateľka považuje za výrok pre ňu nepriaznivý. Pritom jedinou okolnosťou z hľadiska trestného procesu, ktorá nastala medzi vydaním skoršieho trestného rozkazu a neskoršieho trestného rozkazu, bola zmena v osobe zákonného sudcu – samosudcu – okresného súdu.

Obrana okresného súdu k vzniknutej situácii obsiahnutá vo vyjadrení jeho predsedníčky k prijatej sťažnosti z 12. septembra 2018, že v poradí ostatná vo veci konajúca zákonná sudkyňa „ako nová... začala odznova konať“, podľa názoru ústavného súdu argumentačne nedostatočne ospravedlňuje, resp. zdôvodňuje skončenie procesu rušenia pôvodného trestného rozkazu v tej etape, ako sa to v skutočnosti stalo, t. j. v štádiu avíza nariadenia hlavného pojednávania bez jeho ďalšej realizácie. Nedostatočnosť uvedenej argumentácie spôsobuje predovšetkým absencia riadneho a jasného opretia tohto právneho názoru o konkrétne ustanovenie procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo a ktoré by pripúšťalo možnosť realizácie okresným súdom zvoleného postupu s následkom eliminácie akýchkoľvek pochybností o jeho zákonnosti.

Ústavný súd poznamenáva, že nie je jeho úlohou hľadať optimálny postup všeobecného súdu v danej veci, pretože sám nie je súdom rozhodujúcim v trestnom konaní, nie je ani týmto všeobecným súdom nadriadený a nemôže ich nahrádzať v činnosti a určovať, aký postup v konaní trestná vec týkajúca sa

sťažovateľky vyžadovala, ale jeho úlohou je zhodnotiť stav ochrany ľudských práv v konkrétnom prípade a aj posúdiť, či konanie zabezpečuje ochranu základných práv.

Premietnuc opísanú vzniknutú procesnú situáciu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 T 66/2015 do rámca ústavnoprávnych princípov, ktorých ochrana sa sťažovateľka domáha skrz namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje nasledujúce.

Pretože sťažovateľky, ako strany trestného konania v postavení poškodenej, sa týkali len výroky oboch trestných rozkazov o náhrade škody, iba v tomto rozsahu bolo možné preskúmať jej sťažnosť podanú podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Vo vzťahu k výrokom o vine a treste obvineného tak ústavný súd urobiť nemohol vzhľadom na svoju judikatúru, podľa ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľov, ktorí sú poškodenými alebo oznamovateľmi v trestnom konaní, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03), t. j. právo na vznesenie obvinenia, prípadne podanie obžaloby nemá ústavný základ, a teda nepožíva ústavnú ochranu. Ani z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (porov. rozhodnutie EŠĽP vo veci Dziedzic v. Poľsko č. 50428/99 z 25. 11. 2003, bod 6; rozsudok vo veci Helmers v. Švédsko č. 11826/85 z 29. 10. 1991, bod 29; rozsudok vo veci Kusmirek v. Poľsko č. 10675/02 z 21. 9. 2004, bod 48).

Sťažovateľka neskorší trestný rozkaz z 15. augusta 2017 okrem iného vnímala ako taký, ktorý zbavil obvineného povinnosti nahradiť jej trestným činom spôsobenú škodu. Túto námietku však ústavný súd nemohol bezvýhradne akceptovať.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd odkáže poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom...

V poradí druhým trestným rozkazom z 15. augusta 2017 bola sťažovateľka s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces. K zmareniu jej „odškodnenia“ ako takého neskorším rozhodnutím okresného súdu teda nedošlo, pretože o jej nároku sa malo rozhodnúť v inom, avšak zákonom predpokladanom konaní. V tomto smere teda ústavný súd neprimeraný zásah do základných práv sťažovateľky nemohol konštatovať.

Ústavný súd súhlasí s názorom sťažovateľky, že z tohto hľadiska bol pre sťažovateľku výrok o náhrade škody uvedený v trestnom rozkaze z 22. októbra 2015 pre ňu pozitívnejší, keďže v ňom bola obvinenému priamo uložená povinnosť nahradiť jej škodu (nevznikla potreba iniciovať ďalšie súdne konanie), avšak vzhľadom na podanie odporu obvineným proti skoršiemu trestnému rozkazu toto rozhodnutie právoplatnosť ani vykonateľnosť nenadobudlo [Podľa § 356 písm. a) Trestného poriadku trestný rozkaz sa stane právoplatným, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľným, ak odpor nebol podaný, uplynutím lehoty na podanie odporu...], preto sa z neho vyplývajúce závery stali právne irelevantnými. Ani prípadné „dotiahnutie“ procesu do štádia regulárneho zrušenia skoršieho trestného rozkazu a následný procesný postup podľa ustanovení Trestného poriadku (nariadenie hlavného pojednávania, vykonanie dokazovania atď.) nezaručovalo sťažovateľke konečné rozhodnutie o náhrade škody v zmysle výroku trestného rozkazu z 22. októbra 2015, keďže dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní nepochybne môže mať dopad aj na rozhodnutie o náhrade škody. Pri takomto nazeraní na danú vec

vydanie neskoršieho trestného rozkazu nemohlo narušiť ani právnu istotu sťažovateľky v súvislosti s ňou očakávaným výrokom o náhrade škody.

Ústavný súd však v tejto konkrétnej trestnej veci pristúpil k posúdeniu aj ďalších okolností postupu okresného súdu pri vydaní trestného rozkazu z 15. augusta 2017 ako jeho výsledku, ktoré majú potenciál nedovolené zasiahnuť do základných práv sťažovateľky.

Pretože okresný súd v konaní pred ústavným súdom dostatočne presvedčivo neobhájil svoje tvrdenie o zákonnosti procesného postupu samosudkyne, ktorého výsledkom sú dva trestné rozkazy v danej trestnej veci (hoc skorší bez akýchkoľvek právnych účinkov), ústavnému súdu neostávalo iné, iba vychádzať z predpokladu, že zmena v osobe zákonného sudcu – samosudcu – neoprávňovala absolútne nezohľadniť dovtedajší postup okresného súdu (predošlého samosudcu) a štádium trestného konania, v ktorom sa v čase zmeny v osobe zákonného sudcu toto nachádzalo. Inak povedané, nereflektovanie nedokončeného procesu rušenia prv vydaného trestného rozkazu a následné vydanie ďalšieho trestného rozkazu, ako sa to stalo v aktuálnej veci, nebolo možné ospravedlniť zmenou konajúceho zákonného samosudcu. Ak zákonná sudkyňa dospela k inému, opačnému právnomu názoru, bolo nevyhnutným v záujme ochrany základných práv strán trestného konania (teda aj sťažovateľky), tento názor primerane odôvodniť (aj keď nie nevyhnutne v trestnom rozkaze, ktorý odôvodnenie neobsahuje) a dať týmto stranám trestného konania možnosť, ak o to prejavia náležitý záujem, oboznámiť sa dôvodmi takéhoto postupu, a to aj vzhľadom na potrebu vylúčenia akéhokoľvek podozrenia zo svojvôle. Z ústavným súdom vyžiadaného na vec sa vzťahujúceho trestného spisu nevyplýva, ako sa zákonná sudkyňa vysporiadala s otázkou avizovaného nariadenia hlavného pojednávania, ktoré už bolo stranám trestného konania predpovedané priamo výrokom uznesenia okresného súdu z 5. apríla 2016, pritom legitímnym očakávaním, okrem iných aj sťažovateľky, bolo zo strany okresného súdu ozrejmiť dôvody iného ako Trestným poriadkom predpokladaného postupu.

Pretože v trestnom spise okresného súdu absentuje adekvátne preukázanie zákonnosti postupu samosudkyne okresného súdu v súvislosti s vydaním neskoršieho trestného rozkazu, javí sa jej ďalší postup ako nie súladný s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Uvedené konštatovanie potom privádza ústavný súd k záveru, že pri dodržaní zákonne súladného postupu by k vydaniu trestného rozkazu z 15. augusta 2017 nemohlo vôbec dôjsť. Preto ak sa čo i len jeden jeho výrok dotýka práv sťažovateľky a jej uplatnených právnych nárokov, potom jeho vydaním došlo k zásahu aj do jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľkou nie celkom bez významu prezentovaná okolnosť, že skutočne na základe tých istých dôkazov došlo zo strany okresného súdu bez zjavnej príčiny a jej prípadného ozrejmenia k zmene nazerania na spôsob, akým bolo potrebné rozhodnúť o uplatnenom nároku na náhradu škody, ústavný súd už nepovažoval za potrebné bližšie preskúmať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že okresný súd trestným rozkazom sp. zn. 4 T 66/2015 z 15. augusta 2017 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Keďže sťažovateľky ako poškodenej v trestnom konaní sa bezprostredne týkal len výrok napadnutého trestného rozkazu o náhrade škody, ústavný súd skúmal možnosť prípadného zrušenia neskoršieho rozhodnutia iba v časti tohto výroku, keďže zrušením rozhodnutia ako celku by bol nepochybne dotknutý aj obvinený, ktorý s jeho závermi zrejme súhlasil, pretože proti nemu opravný prostriedok

	<p>nepodal.</p> <p>S prihliadnutím na dôvody, ktoré viedli ústavný súd k vysloveniu porušenia práv sťažovateľky, však neprichádzalo do úvahy zrušenie napadnutého rozhodnutia iba v časti výroku o náhrade škody, keďže zosúladenie tohto výroku s ústavou a zákonom (Trestným poriadkom) jeho „výmenou“ za iný v rámci tohto trestného rozkazu nie je z hľadiska stanoveného trestného procesu akceptovateľné a bolo by v rozpore s podstatou záverov tohto nálezu.</p> <p>Ústavnému súdu preto neostávalo iné, iba napadnutý trestný rozkaz okresného súdu sp. zn. 4 T 66/2015 z 15. augusta 2017 a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke zrušiť ako celok a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu).</p> <p>Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 500 €.</p> <p>S prihliadnutím na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že vyslovenie porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj zrušenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie je pre sťažovateľku dostatočným završením poskytnutia ústavnoprávnej ochrany, preto požiadavke sťažovateľky priznať jej finančné zadosťučinenie nevyhovelo (bod 4 výroku tohto nálezu).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 66/2015 a jeho trestným rozkazom z 15. augusta 2017 porušené boli. 2. Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4 T 66/2017 z 15. augusta 2017 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie. 3. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. 4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva:</p> <p>Dziedzic v. Poľsko z 25. 11. 2003</p> <p>Helmers v. Švédsko z 29. 10. 1991</p> <p>Kusmierek v. Poľsko z 21. 9. 2004</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>trestné konanie-adhézne poškodený náhrada škody (ujma)</p>

spisová značka	III. ÚS 277/2018
populárny názov	Kumulácia dovolacích dôvodov
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	13.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmatečnosti uvedené § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmatečnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa žalobou podanou okresnému súdu domáhal určenia, že je riaditeľom Základnej školy v Kružlove a uloženia povinnosti žalovanej v prvom rade, aby sa zdržala vykonávania akýchkoľvek úkonov v mene a na účet Základnej školy v Kružlove z pozície riaditeľa Základnej školy a aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia protokolárne odovzdala Základnú školu v Kružlove. Okresný súd žalobu zamietol a odvolací krajský súd prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd dovolanie odmietol dôvodiac, že nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné. Prípustnosťou dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP sa najvyšší súd nezaoberal, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017.
z odôvodnenia	Zákaz kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania bol od prijatia rozhodnutia veľkého senátu predmetom všeobecnej diskusie a kritiky odbornej verejnosti. Vzhľadom na nejednotnosť názorov ústavného súdu v otázke posúdenia ústavnej konformnosti takéhoto názoru vyjadreného v označenom uznesení veľkého senátu aplikovaného vo viacerých prípadoch bol aj predmetom zjednotenia názorov v pléne ústavného súdu podľa § 6 zákona o ústavnom súde, pričom v konaní vedenom pod PLz. ÚS 1/2018 bolo 25. apríla 2018 prijaté uznesenie pléna ústavného súdu s ďalej uvedeným stanoviskom, ktorým sú jednotlivé senáty podľa § 6 poslednej vety zákona o ústavnom súde pri rozhodovaní v ďalších obdobných veciach viazané: <i>„Pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.</i> <i>Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmatečnosti uvedené § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej</i>

republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Uvedenú skupinu „tvoria rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorých prípustnosť je postavená na kritériu zásadnej právnej významnosti napadnutého rozhodnutia voči rozhodnutiam, ktorými sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie... Rozhodnúť o tom, či otázka zásadného právneho významu bola už vyriešená, alebo nie, a na to nadväzujúcu prípustnosť dovolania si bude riešiť odvolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP). Takisto aj otázku prípustnosti dovolania z hľadiska odklonu riešenia právnej otázky zo strany odvolacieho súdu, ako aj v prípadoch rozdielného rozhodovania odvolacieho súdu. Všetky tieto dôvody prípustnosti dovolania do zmeňujúcich a potvrdzujúcich rozhodnutí odvolacieho súdu majú spoločné kvalifikačné pravidlo, a to, že prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania potom bude, vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi § 440 CSP, závisieť od toho, ako dovolateľ vymedzí, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, prípadne právnú otázku riešenú odvolacím súdom odôvodní s ohľadom na to, že dosiaľ odvolací súd takúto otázku vo svojej rozhodovacej praxi neriešil, prípadne poukáže na rozdielne rozhodnutia odvolacieho súdu k riešenej právnej otázke.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 1347 a 1381).

Ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia dospel k názoru, že už uvedené stanovisko pléna ústavného súdu je aplikovateľné aj na vec sťažovateľa, pretože najvyšší súd neposúdil sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

Na uvedenom skutkovom základe ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu), preto napadnuté uznesenie najvyššieho súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 56 ods. 2 a § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 121/2017 z 19. marca 2018 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 121/2017 z

	19. marca 2018 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie. 3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: PLz. ÚS 1/2018
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	dovolanie-dovolacie dôvody dovolanie-prípustnosť občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok

spisová značka	III. ÚS 298/2018
populárny názov	Moderácia trov konania súdom
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Preto ho nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola žalovanou stranou v konaní vedenom pred okresným súdom, v ktorom sa žalobca žalobou podanou 4. septembra 2015 proti sťažovateľke domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Na základe protestu prokurátora príslušný katastrálny úrad 2. novembra 2015 zrušil svoje skoršie rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej, v dôsledku čoho bol žalobca opätovne zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti. Následne podaním doručeným okresnému súdu vzal žalobca v celom rozsahu žalobu späť a okresný súd konanie uznesením zastavil a rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže k späťvzatiu žaloby malo dôjsť v dôsledku konania prokurátora a správnych orgánov, na ktoré žalobca nemal žiadny vplyv. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov

	<p>konania zmenil tak, že „žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania“, a zároveň rozhodol, že „žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania“. Krajský súd dospel k záveru, že k zastaveniu konania v danej veci došlo v dôsledku späťvzatia žaloby žalobcom, čomu predchádzalo rozhodnutie príslušného správneho orgánu, v dôsledku ktorého bol žalobca opätovne zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti, teda dosiahol rovnaký následok, aký by nastal, ak by bol úspešný v predmetnom konaní. Na druhej strane k tomuto nedošlo pričinením žalovaného, ale v dôsledku vyhovenia protestu prokurátora a následnému zrušeniu rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného. Podľa názoru krajského súdu bolo potrebné zohľadniť aj špecifické okolnosti danej veci spočívajúce v tom, že dôvody, pre ktoré bolo protestu prokurátora vyhovené a rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva žalovaného zrušené, boli iné, ako uvádzal žalobca v žalobe. Práve v týchto špecifických okolnostiach danej veci odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, videl dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP a za najspravodlivejšie v danej veci videl to, aby každá zo strán znášala svoje trovy.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd posudzuje problematiku náhrady trov konania zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností (IV. ÚS 248/08, IV. ÚS 182/09, IV. ÚS 481/2013), ak zistí, že rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.</p> <p>V okolnostiach posudzovaného prípadu krajský súd využitím moderačného práva vyplývajúceho z § 257 CSP (v spojení s § 388 a § 396 ods. 2 CSP) napadnutým uznesením zmenil uznesenie okresného súdu č. k. 17 C 482/2015-113 z 26. apríla 2017 tak, že žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov prvoinštančného konania a zároveň rozhodol, že žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.</p> <p>Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho «nemusi zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane... Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5 Cdo 67/2010 či sp. zn. 3 MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov... Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000)... Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho</p>

rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch... Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania. Napriek doslovnému zneniu ustanovenia § 257 nepriznanie sa môže týkať všetkých trov alebo len ich časti... Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má platiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [pozri k tomu rozsudok ESĽP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10) ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrila svoje stanovisko. Výrok rozhodnutia v prípade úplnej moderácie by mal znieť „stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“ resp. „súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Výrok, že „žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania“ už nemá v CSP oporu. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle. Nie je prípustné odôvodnenie obsahujúce iba odkaz na výpoveď účastníka konania bez toho, aby bolo možné z diel náhrady trov by napr. dostal odôvodnenia napadnutého rozsudku zistiť, z akých dôkazných prostriedkov súd čerpal svoje zistenia pre následný záver o odôvodnenosti aplikovať § 257. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia 257, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené.» (Števček, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarčinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 940 – 943).

Rovnako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) vyplýva, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že okrem toho, že formulácia výroku napadnutého uznesenia krajského súdu nemá oporu v Civilnom sporovom poriadku, napadnuté uznesenie krajského súdu nie je vo vzťahu k aplikácii § 257 CSP presvedčivo odôvodnené, a táto skutočnosť v konečnom dôsledku zakladá nepreskúmateľnosť a ústavnú neudržateľnosť ním vydaného rozhodnutia. Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 17 C 482/2015 ústavný súd zistil, že krajský súd sťažovateľku, ale ani žalobcu, k prípadnej aplikácii § 257 CSP explicitne nevyzval, a teda o podanom odvolaní rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný, pretože nevytvoril procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Krajský súd v napadnutom rozsudku nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom odvolaní nemožno hodnotiť inak ako prísne formalistický, odporujúci obsahu základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

	<p>Ústavný súd zároveň ako ústavne nesúladnú vníma existenciu rozhodnutí krajského súdu vydaných v skutkovo identických prípadoch, v ktorých rozhodol odchylným spôsobom a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov prvostupňového konania, ako aj odvolacieho konania (bod 5). Zo svojej rozhodovacej činnosti (II. ÚS 569/2017) má však ústavný súd vedomosť aj o existencii rozhodnutia, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o priznaní náhrady trov konania žalobcovi v rozsahu 100 % a zároveň rozhodol o priznaní nároku žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd už v minulosti vyslovil, že aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím súdu v obdobnej veci (osobitne, ak ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo účastníka konania na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje (III. ÚS 51/2014).</p> <p>Na uvedenom skutkovom základe ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ho podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 56 ods. 2 a § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (body 1 a 2 výroku nálezu).</p> <p>Ústavný súd dáva do pozornosti krajského súdu, že nie je <i>a priori</i> vylúčené, aby vo veciach sťažovateľky týkajúcich sa určenia vlastníctva v obci Lužianky rozhodoval po späťvzati žaloby o náhrade trov konania podľa § 2 57 CSP (v spojení s § 388 a § 396 ods. 2 CSP), musí však svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodniť, a to aj s osobitným zreteľom na ustanovenie § 393 ods. 3 CSP (pozri k tomu bod 26).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co 41/2018-185 z 29. marca 2018 porušené boli. 2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co 41/2018-185 z 29. marca 2018 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie. 3. Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť trovy konania sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 119/03, II. ÚS 569/2017, II. ÚS 410/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 192/06,</p>

a iných súdov	<p>II. ÚS 426/2012, III. ÚS 51/2014</p> <p>Najvyšší súd Slovenskej republiky:</p> <p>5 Cdo 67/2010, 2 MCdo 17/2009, 5 MCdo 46/2012</p> <p>Ústavný súd Českej republiky:</p> <p>III. ÚS 292/07, I. ÚS 303/12, III. ÚS 727/2000, PL. ÚS 46/13, I. ÚS 1593/15</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva:</p> <p>Čepek v. Česká republika z 5. 9. 2013</p> <p>García Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999</p> <p>Kraska v. Španielsko z 29. 4. 1993</p> <p>Georiadis v. Grécko z 29. 5. 1997</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok trovy konania dôvody hodné osobitného zreteľa

Nález - priet'ahy:

spisová značka	III. ÚS 24/2018
populárny názov	Opakované priet'ahy
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je žalovanou stranou v dvoch konaniach začatých v roku 1994 na Okresnom súde Košice I. V prvom napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 258/1994 sa žalobcovia domáhali odstránenia stavby a následne zriadenia vecného bremena za náhradu. Toto konanie už bolo aj predmetom rozhodovania ústavného súdu, ktorý nálezom sp. zn. II. ÚS 284/08 z 27. novembra 2008 konštatoval porušenie práv sťažovateľky a priznal jej finančné zadost'učinenie. Avšak ani po viac ako

	<p>deviatich rokoch od uvedeného nálezu predmetné konanie stále nie je právoplatne skončené.</p> <p>V druhom napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 313/1994 sa žalobcovia domáhali odstránenia stavby vo vlastníctve sťažovateľky. Aj toto konanie už bolo predmetom rozhodovania ústavného súdu, ktorý nálezom sp. zn. I. ÚS 372/08 z 1. apríla 2009 konštatoval porušenie práv sťažovateľky a priznal jej finančné zadosťučinenie. Na pojednávaní konanom 2. apríla 2009 okresný súd vyhlásil rozsudok. Tento bol zrušený Krajským súdom v Košiciach a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Ten najprv uznesením z 8. augusta 2012 tieto dve konania spojil a následne 4. decembra 2012 konanie prerušil do právoplatného skončenia veci sp. zn. 35 C 164/2012. Uznesením z 26. februára 2015 rozhodol o pokračovaní v konaní a 10. mája 2017 vylúčil druhé napadnuté konanie na samostatné konanie.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.</p> <p>Čo sa týka hodnotenia právnej a skutkovej zložitosti napadnutých konaní, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konania, ktorých predmetom je nárok na odstránenie stavby, resp. zriadenie vecného bremena za odplatu, vykazujú právnu aj istú faktickú zložitost', na ktorú poukázal vo svojom vyjadrení k sťažnostiam aj predseda okresného súdu, keď uviedol, že „... na tunajšom súde sa vedie 15 konaní s totožným predmetom, týkajúcich sa susedných parciel a iných spoluvlastníkov. V prejednávanej veci nemajú rovnaký právny názor ani odvolacie senáty ani senáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky...“.</p> <p>Ústavný súd poukazuje zároveň na faktickú zložitost' veci, ktorá súvisela s potrebou znaleckého dokazovania a kontrolného znaleckého dokazovania, ako aj s potrebou upresňovania okruhu žalobcov a žalovaných. Za okolnosť priamo ovplyvňujúcu faktickú zložitost' veci možno pokladať aj skutočnosť, že napadnuté konania priamo súvisia s viacerými konaniami vedenými okresným súdom s totožným predmetom konania, v ktorých sťažovateľka vystupuje v procesnom postavení žalovanej (konania vedené okresným súdom pod sp. zn. 15 C 527/2002 a sp. zn. 15 C 817/1994, pozn.).</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd však konštatuje, že ani zložitost' sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce alebo inými nedostatkami v činnosti súdu vrátane jeho nečinnosti (mutatis mutandis I. ÚS 47/96).</p> <p>Druhým kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prieťahov v napadnutých konaniach, bolo správanie sťažovateľky. V rámci jeho posudzovania ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť signalizujúcu narušenie plynulosti konania pričítateľnú na vrub sťažovateľke ako účastníkovi konania, resp. strane sporu.</p> <p>Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov v doterajšom priebehu napadnutých konaní. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutých konaní nepovažoval za potrebné podrobne skúmať postup okresného súdu, pretože aj skutkovo či právne náročná občianskoprávna vec nesmie trvať takú dlhú dobu.</p> <p>V prvom napadnutom konaní po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 284/08 z 27. novembra 2008 je možné konštatovať, že prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 16. novembra 2015 z dôvodu rozhodovania o odvolaní (2. júna 2011 krajský súd uznesením č. k. 2 Co 12/2009-346 rozsudok súdu prvého</p>

stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pozn.) a prerušenia prvého napadnutého konania do právoplatného skončenia konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 35 C 164/2012 (totožný predmet konania, pozn.), predmetom ktorého bolo konanie o povolenie obnovy konania. Napriek skutočnosti, že uznesenie, ktorým bol zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, bolo vydané 13. februára 2014 (č. k. 35 C 164/2012-126, pozn.), okresný súd reálne vec pojednal na pojednávaní až 6. decembra 2017, teda po takmer 4 rokoch od odpadnutia prekážky, ktorá bránila okresnému súdu v pokračovaní prvého napadnutého konania, pričom ďalšie pojednávanie je nariadené až na 30. november 2018, teda s odstupom viac ako 11 mesiacov.

V druhom napadnutom konaní po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 372/08 z 1. apríla 2009 okresný súd rozhodol 2. apríla 2009 rozsudkom č. k. 15 C 313/1994-582, proti ktorému podali odvolanie žalobcovia v 1. a 2. rade a žalovaní v 2. a 3. rade. Vzhľadom na podané odvolanie bol spis v predmetnej veci okresným súdom postúpený krajskému súdu, kde sa nachádzal v období od 24. júla 2009 do 6. decembra 2011 (2 roky a 4 mesiace). Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol tak, že uznesením č. k. 2 Co 268/2009 zrušil rozsudok v napadnutej časti a v rozsahu zrušenia vrátil veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd následne nariadil pojednávanie na 18. máj 2012, avšak z dôvodu existencie konania v súvisiacej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 15C 830/1994 na Najvyššom súde Slovenskej republiky, bolo toto pojednávanie odročené na neurčito. K reálnemu pojednaniu veci došlo až na pojednávaní 16. novembra 2015, ktorého závery si vyžiadali ďalšie dokazovanie. Podľa zistenia aktuálneho stavu veci je ďalšie pojednávanie nariadené na 30. november 2018, teda po viac ako 3 rokoch, počas ktorých okresný súd obmedzil svoju činnosť na vysporiadanie sa s dvoma otázkami procesného charakteru (vylúčenie veci na samostatné konanie uznesením č. k. 15 C 258/1994-700 z 10. mája 2017 a rozhodovanie o rozšírení strán sporu na strane žalovaného na návrh žalobcov z 2. marca 2018, pozn.).

Ústavný súd konštatuje, že z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby predmetné napadnuté konania neboli skončené ani po viac ako 23 rokoch od ich začatia.

Po komplexnom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľky a postupu okresného súdu poznamenaného nečinnosťou ústavný súd dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom v napadnutých konaniach, a preto rozhodol, že boli porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na pojednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezú).

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pojednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaniach vedených pod sp. zn. 15 C 258/1994 a sp. zn. 15 C 313/1994 porušené boli.
2. Okresnému súdu Košice I prikazuje, aby v konaniach vedených pod sp. zn. 15 C 258/1994 a sp. zn. 15 C 313/1994 konal bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 8 000 € (slovom osemtisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 284/08, I. ÚS 372/08
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	vecné bremeno-zriadenie stavba-odstránenie prieťahy v konaní-extrémne občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok občianske súdne konanie-Občiansky súdny poriadok

spisová značka	III. ÚS 327/2018
populárny názov	Extrémne prieťahy
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je žalovanou v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedenom na Okresnom súde Žilina od 29. apríla 2008. Okresný súd v tomto konaní vyniesol rozsudok až 5. apríla 2017, pričom následne sa voči rozsudku sťažovateľka odvolala. Odvolanie bolo krajskému súdu postúpené 20. júla 2018, avšak spis musel byť 30. júla 2018 okresnému súdu vrátený ako predčasne predložený z dôvodu nesprávneho označenia sťažovateľky v záhlaví rozsudku. Doručený odvolaciemu súdu bol až 19. septembra 2018 po vydaní opravného uznesenia.
z odôvodnenia	Judikatúra ústavného súdu sa ustálila i v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESELP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom napadnutého konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne zložitú. Pokiaľ ide o faktickú zložitnosť veci, k tomuto ústavný súd uvádza, že aj keď v rámci dokazovania v danej veci bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie, nemožno hovoriť o takej zložitosti veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajší neprimerane dlhý čas konania okresného súdu, v rámci ktorého k rozhodnutiu vo veci samej

(rozsudkom okresného súdu z 5. apríla 2017) došlo až po viac ako desiatich rokoch od podania žaloby na súd a ktoré dosiaľ nie je právoplatne skončené. Prieťahy v konaní na okresnom súde nie je preto možné považovať za dôsledok vyvolaný právnou alebo skutkovou zložitou predjednanou veci.

Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľky ako žalovanej strany v spore. Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním napadnutého konania podľa tohto kritéria zistil, že sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, zásadne neposkytovala súdu potrebnú súčinnosť, keď si v stanovených lehotách neplnila povinnosti uložené jej (ale aj žalobcovi) okresným súdom. Tieto povinnosti splnila zväčša až potom, čo bola na ich splnenie urgovaná. Lehoty stanovené súdom nerešpektovala ani pokiaľ išlo o obdobia, v ktorých okresný súd poskytoval stranám sporu na ich žiadosť určitý časový priestor na prípadné uzavretie mimosúdnej dohody. Do uplynutia súdom stanovenej lehoty mali strany sporu oznámiť výsledok mimosúdnych rokovaní, tieto však zostávali v konaní pasívne a reagovali až na vyzvanie súdu, čo logicky spomalilo celkové konanie. Uvedené skutočnosti, na ktoré poukázal vo svojom vyjadrení i okresný súd, bolo potrebné v súvislosti s prieťahmi v konaní pripísať na ťarchu sťažovateľky a ústavný súd ich zohľadnil pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na priznanie finančného zadosťučinenia.

Naopak, pokiaľ ide o aktivitu sťažovateľky, z obsahu spisu vyplynulo, že sťažovateľka podaním doručeným okresnému súdu 13. februára 2012 navrhla zrušenie uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania, ktorému sa okresný súd (spolu s rozhodovaním o odvolaní sťažovateľky) venoval do 31. júla 2012. Skutočnosť, že sťažovateľka bola v tomto smere procesne aktívna, síce sama osebe nemôže byť pripísaná na jej ťarchu, na druhej strane sa ale okresný súd musel s jej návrhom procesne vysporiadať, čo negatívne ovplyvnilo dĺžku namietaného konania v čase, keď už okresný súd mohol riešiť úkony súvisiace so zabezpečením podkladov potrebných k vypracovaniu znaleckého posudku. V súvislosti s využívaním procesných prostriedkov sťažovateľom ako účastníkom konania ústavný súd pripomína svoju judikatúru (napr. I. ÚS 41/03, II. ÚS 664/2013), podľa ktorej využitie procesného prostriedku, ktoré malo za následok spomalenie postupu okresného súdu v konaní, nemožno pripísať na ťarchu tohto súdu.

Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov a zistil, že v napadnutom konaní, ktoré sa začalo doručením žaloby 29. apríla 2008, vznikli prieťahy ako dôsledok období nečinnosti okresného súdu, ako aj jeho neefektívnej, resp. nesústredenej činnosti.

Z krátkodobých úsekov nečinnosti možno spomenúť obdobie od zaslania výzvy stranám sporu na vyjadrenie k podaniu, resp. k doplneniu dokazovania v lehote 20 dní (7. augusta 2009) do nariadenia termínu pojednávania (26. apríla 2010), t. j. obdobie 8 mesiacov. Ďalším časovým úsekom, v ktorom okresný súd 2 mesiace nekonal, bolo obdobie od uskutočnenia pojednávania (1. júla 2011) odročeného na účel nariadenia znaleckého dokazovania do vydania uznesenia o jeho nariadení (9. septembra 2011). Obdobie nečinnosti možno identifikovať aj v čase od doručenia vyjadrení k znaleckému posudku stranami sporu (15. júla 2013) do nariadenia termínu pojednávania (6. februára 2014), t. j. 8 mesiacov; ako aj v čase od zaslania výzvy stranám sporu na oznámenie výsledku mimosúdnych rokovaní (27. jún 2014) do 13. októbra 2014, keď ich okresný súd informoval, že bude nariadené znalecké dokazovanie k vyhotoveniu dodatku k znaleckému posudku, t. j. 4 mesiace.

Najevidentnejším úsekom nečinnosti, ktoré napokon prinútilo sťažovateľku

podat' ústavnú sťažnosť, bolo obdobie od podania odvolania proti rozsudku okresného súdu (27. apríla 2017) do podania ústavnej sťažnosti (25. júna 2018), pretože okresný súd ho v danom časovom úseku nepredložil krajskému súdu na účel rozhodnutia. Ústavný súd zistil, že v rámci vymedzeného obdobia okresný súd vydal opravné uznesenie (22. novembra 2017, t. j. po 7 mesiacoch od doručenia opravného prostriedku) a uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie (28. decembra 2017). Avšak tieto uznesenia boli sťažovateľke doručené až 26. februára 2018. Ďalej bolo zo spisu zistené, že odvolanie sťažovateľky bolo žalobcovi doručené 5. marca 2018, t. j. takmer rok od jeho podania. Okresný súd nadväzne zasielal vzájomné vyjadrenia stranám sporu a spis s podaným opravným prostriedkom doručil krajskému súdu až 20. júla 2018, t. j. po uplynutí 15 mesiacov od jeho podania. V kontexte celkovej dĺžky konania (viac ako 10 rokov) je nemysliteľné, aby bola vec s opravným prostriedkom doručená krajskému súdu až po roku a 5 mesiacoch od jeho uplatnenia. Navyše, krajský súd 31. júla 2018 spis doručil späť okresnému súdu ako predčasne predložený, pretože záhlavie rozsudku obsahovalo zrejme nesprávnosti, a hoci už ide o úkon vykonaný v období po doručení sťažnosti ústavnému súdu, nemožno naň neprihliadnuť, keďže i tento svedčí o zjavnej nesústredenosti okresného súdu.

Na základe uvedených skutočností predstavuje celková doba nečinnosti okresného súdu 29 mesiacov (2 roky a 5 mesiacov) z celkovej dĺžky konania 10 rokov. Mimo spomenutých období nečinnosti síce okresný súd priebežne konal, avšak jeho konaniu chýbala efektívnosť. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z preskúmania obsahu súdneho spisu vyplynuli pre ústavný súd zistenia, ktoré svedčia o neefektívnom postupe okresného súdu. Tento možno vidieť napríklad v období od 13. júna 2012 do 27. decembra 2012, v ktorom okresný súd zabezpečoval doklady potrebné k podaniu znaleckého posudku (6 mesiacov), a v období od 12. novembra 2014 do 20. apríla 2015, keď sa okresný súd obmedzil iba na zisťovanie stanovísk strán sporu k doplneniu znaleckého dokazovania a doručoval im vzájomné vyjadrenia (5 mesiacov). Za najvýraznejší prejav neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní však ústavný súd považuje skutočnosť, že samotné dokazovanie vo veci trvalo viac ako osem rokov, na jeho vykonanie okresný súd uskutočnil jedenásť pojednávaní a rozsudok č. k. 4 C 97/2008-923 z 5. apríla 2017 bol vyhlásený až po viac ako desiatich rokoch od začatia konania, pričom konanie ani dosiaľ nie je právoplatne skončené, pretože predmetný rozsudok bol napadnutý odvolaním.

Ústavný súd poznamenáva, že v priebehu konania sa síce vyskytli i okolnosti objektívneho charakteru, resp. okolnosti nepričítateľné na vrub okresnému súdu (rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na zrušenie uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania, odročenie určených termínov pojednávania z dôvodov na strane účastníkov konania a svedka, poskytnutie časového priestoru na mimosúdne rokovania na žiadosť strán sporu, žiadosti o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia a pod.), ktoré narušili plynulosť konania, avšak tieto okolnosti nemôžu ospravedlniť nekoncentrovaný postup okresného súdu, ktorému sa nepodarilo ustáliť skutkový stav potrebný pre meritórne rozhodnutie i napriek početnosti vykonaných pojednávaní. Ani to, že strany sporu (opakovane) nereagovali na výzvy súdu v ním určenej lehote, nemôže ospravedlniť nečinnosť okresného súdu, ktorému právny poriadok

	<p>poskytuje dostatok prostriedkov k tomu, aby zabezpečil disciplinovanosť strán sporu a tým aj plynulosť a hospodárnosť konania (§ 102 CSP, predtým § 53 ods. 1 a 2 OSP). Okresný súd však v priebehu celého konania ani raz nepristúpil k uloženiu poriadkovej pokuty. Všetky tieto okolnosti vzal ústavný súd pri hodnotení namietaného konania do úvahy.</p> <p>Po komplexnom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľky, postupu okresného súdu, zohľadňujúc pritom charakter a význam predmetu napadnutého konania, ústavný súd dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom v napadnutom konaní, a preto bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).</p> <p>Pri ustálení sumy finančného zadost'učinenia ústavný súd prihliadal na doterajšiu dĺžku napadnutého konania (viac ako 10 rokov) a v rámci neho na obdobie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu po dobu 2 rokov a 5 mesiacov, ako aj na obdobia neefektívnej činnosti rozobratej na inom mieste tohto nálezu. Osobitne prihliadol na to, čo je pre sťažovateľku „v hre“, ako i na jej prístup a podiel na spomalení konania a vzniku zbytočných prieťahov. S ohľadom na uvedené ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľke finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 € podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku nálezu).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 97/2008 porušené boli. 2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 97/2008 konal bez zbytočných prieťahov. 3. Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. 4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 41/03, II. ÚS 664/2013, II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prieťahov spoluvlastníctvo-bezpodielové spoluvlastníctvo manželov prieťahy v konaní-neeektívny postup</p>

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 350/2018</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Extrémne prieťahy</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Mojmír Mamojka</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - Nález</p>

dátum rozhodnutia	04.12.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.
skutkový stav a základné fakty	Proti sťažovateľovi a spoluobvineným prokurátor podal 9. augusta 2002 obžalobu pre trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom. Boli vytýčené dva termíny hlavného pojednávania, ktoré však boli zrušené. Prvé pojednávanie tak prebehlo až 21. novembra 2003. Boli vypočutí všetci obžalovaní a tiež poškodený. Následne bolo vytýčených viacero termínov pojednávania, avšak všetky boli zrušené alebo odročené. Ďalšie pojednávania sa konali až 1. februára 2011, 6. septembra 2012 a 30. októbra 2012. Ďalšie hlavné pojednávanie sa konalo 23. februára 2017 a pokračovalo 7. apríla 2017, kedy bol vynesený rozsudok. Sťažovateľ podal voči rozsudku odvolanie 20. júla 2017.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní, či vo veci došlo k zbytočným prietiahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 26/02) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú povaha konania, teda právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd vo veci postupoval. Povahou konania treba rozumieť nielen jeho zložitosť alebo naopak jednoduchosť na jednej strane, ale aj jeho význam pre obvineného na strane druhej.</p> <p>Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povest', postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. 6. 1987)].</p> <p>Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu pre naplnenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 118/02).</p> <p>Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd po oboznámení sa s vyjadreniami účastníkov a najmä s obsahom vyžiadaného spisu okresného súdu konštatuje, že vec zo skutkového, ale ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti. Ústavný súd pripúšťa určitý stupeň skutkovej zložitosti, čo vyplýva z toho, že poškodený je cudzí štátny príslušník a je preto potrebné zabezpečovať úradné preklady dokumentácie, čo priebeh napadnutého konania spomaľuje. Touto skutočnosťou však nie je možné ospravedlniť aktuálny stav konania, ktoré ani po viac ako 15 rokoch nebolo dosiaľ právoplatne skončené.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že určitý podiel na aktuálnej dĺžke konania má aj sťažovateľ, aj keď nemožno ustáliť, že tento mal zásadný vplyv na predĺženie priebehu napadnutého konania. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje nato, že obhajca sťažovateľa nebol prítomný na hlavných pojednávaniach v 8 prípadoch, pričom hlavné pojednávania boli opakovane odročované.</p> <p>Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v napadnutom konaní.</p>

	<p>Ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v zásade plynulo, no nie dostatočne efektívne. Na ťarchu okresného súdu možno pripísať, že v 3 prípadoch bolo hlavné pojednávanie odročené pre neprítomnosť prísediaceho (6. máj 2014, 17. júl 2014 a 11. september 2014) a taktiež to, že hlavné pojednávania nariadené na 29. január 2015, 12. marec 2015 a 2. jún 2015 sa neuskutočnili pre dovolenku zákonnej sudkyne, z dôvodu nepredvolania obžalovaných a z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na súd vyššieho stupňa.</p> <p>Ústavný súd ďalej konštatuje, že okresný súd zásadne pochybil v súvislosti s odvolaním sťažovateľa proti rozsudku v merite veci zo dňa 17. mája 2017, ktoré bolo okresnému súdu doručené 21. júla 2017 a ktoré okresný súd „nesprávne založil a nebolo žurnalizované“, čím spôsobil v danej súvislosti viac ako polročnú nečinnosť v priebehu napadnutého konania.</p> <p>Napokon ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby konanie v trestnej veci nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 15 rokoch od jeho začatia (napr. IV. ÚS 159/08).</p> <p>Ústavný súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 4 T 301/2002 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že posudzované konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 118/02, IV. ÚS 159/08</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva: Bagetta v. Taliansko z 25. júna 1987</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>obžaloba, obžalovaný-podanie obžaloby trestné konanie-podanie obžaloby</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.